

ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาธรรมศึกษาวิถีเกาะสิเหร่
ที่มีต่อสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัย

The Effects of Learning Experience Provision on Multicultural Education of Sirey Ways
on Cultural Competency in Early Childhood

นพวรรณ กาโร
Noppawan Karo

วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต 83000
Department of Early Childhood Education, Phuket Rajabhat University, Muang, Phuket 83000, Thailand

Corresponding author, e-mail: Noppawan.y@pkru.ac.th

(Received: Jan 18, 2023; Revised: Jun 18, 2023; Accepted: Jun 19, 2023)

บทคัดย่อ

เกาะสิเหร่ เป็นเกาะขนาดเล็กอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดภูเก็ต เป็นพื้นที่ที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม มีการตั้งถิ่นฐานของคนพื้นเมืองดั้งเดิมและกลุ่มชาวเล "อุรักลาโว้ย" ซึ่งเป็น 1 ใน 35 กลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และด้วยวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชาวอุรักลาโว้ย ที่แตกต่างจากคนพื้นเมืองจึงทำให้เกาะสิเหร่มีความเป็นพหุวัฒนธรรมค่อนข้างสูง ส่งผลให้คนในพื้นที่ต้องปรับตัวเพื่อใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม จึงได้วิจัยและพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาธรรมศึกษาวิถีเกาะสิเหร่ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัย โรงเรียนเกาะสิเหร่ ผ่านการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือเด็กชั้นอนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเกาะสิเหร่ จำนวน 27 คน ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัยพบว่า ผลคะแนนเปรียบเทียบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และจากการประเมินพฤติกรรมจากแบบสังเกตระหว่างทำกิจกรรม ชี้ให้เห็นว่า เด็กปฐมวัยที่มาจากชุมชนเกาะสิเหร่สามารถเล่าถึงความเป็นมาของชุมชนได้ด้วยความภูมิใจ ส่วนเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้มาจากชุมชนเกาะสิเหร่ สามารถปรับตัวและมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน เข้าใจในวัฒนธรรมของตนเองและวัฒนธรรมของผู้อื่น ซึ่งการนำแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาผ่านการบูรณาการเนื้อหา ควรเริ่มตั้งแต่ระดับปฐมวัยเนื่องจากเป็นวัยเริ่มเรียนรู้และซึมซับทัศนคติที่นำไปสู่การสร้างมายาคติและเลือกการปฏิบัติได้

คำสำคัญ : เด็กปฐมวัย สมรรถนะเชิงวัฒนธรรม วิถีเกาะสิเหร่

Abstract

Koh Sirey is a small island located in the southeastern part of Phuket province. It is an area with diverse ethnicities and cultures, including the original indigenous people and the "Urak Lawoi" ethnic group, which is one of the 35 ethnic groups residing in Thailand. Due to the unique culture of the Urak Lawoi people, which differs from the local population, Koh Sirey has a relatively high level of multiculturalism. As a result, people in the area have to adapt to living together in a society with cultural diversity. This research aims to promote cultural competence in young children, Koh Sirey School and develop an experiential learning program focusing on the cultural heritage of Koh Sirey. The program aims to enhance cultural competence in early childhood through planned learning experiences. The target group for this program was a sample of 27 kindergarten students in the first semester of the 2022 academic year. The results of the comparison of cultural competence in early childhood showed that the post-learning scores were higher than the pre-learning scores. Additionally, observations of behavior during activities revealed that the children from Koh Sirey community could proudly talk about their community's background. On the other hand, the children who did not come from Koh Sirey community were able to adapt and establish good relationships with their peers, as well as understand their own culture and the culture of others.

Keywords: Early childhood, Cultural competency, Sirey ways

บทนำ

ประเทศไทยไม่ได้มีคำว่าพหุวัฒนธรรมและการศึกษาพหุวัฒนธรรมโดยชัดแจ้ง ในพระราชบัญญัติ แต่การนำเข้าสู่ มโนทัศน์ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกำหนดให้ใช้กิจกรรมเป็นฐานในการจัดประสบการณ์ผู้เรียน ซึ่งเน้นด้านสิทธิเข้าถึงการศึกษา ถิ่นหน้า เน้นพัฒนาเด็กบนพื้นฐานความแตกต่างเฉพาะบุคคล ให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องตัวตน ผู้อื่นและชุมชนผ่านการเรียนรู้ทั้ง นำชุมชนเข้าร่วมจัดการศึกษา โดยเชื่อว่าเด็กมีโอกาสพัฒนาเรียนรู้ตนเองและผู้อื่น ซึ่งลักษณะทางสังคมวิทยาของผู้เรียนนั้น มีความหลากหลายอย่างมาก รวมทั้งเด็กมีโอกาสสร้างความรู้บนฐานชุมชนที่หลากหลายเช่นกัน ดังนั้นถ้าสถานศึกษา ครู นำแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา มาบูรณาการในหลักสูตร ซึ่งจะช่วยส่งเสริมพัฒนาของเด็ก ในด้านจิตวิทยา การสร้างความรู้ และการหมายรู้ที่นำเด็กไปสู่การเห็นคุณค่าในตัวเอง ผู้อื่นบนพื้นฐานความเป็นมนุษย์ มีความเท่าเทียม มีต้นทุนการอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นแบบอดทนอดกลั้น นับถือ เคารพในความเหมือนและความต่าง บนฐานการแยกแยะทางสังคมวิทยา อาทิ การจำแนก ผู้คนตามชนชั้น ศาสนา สีผิว ชาติพันธุ์ เพศสภาพและอื่น ๆ (Nawarat, 2018) พหุวัฒนธรรม (Multiculturalism) เป็น อุดมการณ์ชนิดหนึ่งซึ่งส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของชุมชน ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ในทางการเมืองนั้น หมายถึง การยอมรับหรือเคารพความแตกต่างของวัฒนธรรมที่หลากหลายในสังคม ทบทวนความสัมพันธ์ อำนาจ ระบบคุณค่า และ การจัดสรรแบ่งปัน ทรัพยากรระหว่างกลุ่มคนในวัฒนธรรมศูนย์กลางและชายขอบ รัฐหรือประเทศที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรม นั้น มักมีนโยบายส่งเสริมการดำรงอยู่ ซึ่งความหลากหลายทางวัฒนธรรมและหลีกเลี่ยงการทำให้วัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่ง มีสถานะที่สูงกว่าวัฒนธรรมอื่น เน้นความเท่าเทียมต่อการเข้าถึงทรัพยากร วิถีทางวัฒนธรรม ความเชื่อ การศึกษา และ การพัฒนา รวมถึงยุติการกีดกันและการลิดรอนสิทธิมนุษยชนบนพื้นฐานความแตกต่าง (Nasee, 2021) การส่งเสริมสมรรถนะ เชิงวัฒนธรรมถือเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาความเข้มแข็งของคนในสังคม เป็นทักษะสำคัญในการเรียน การทำงานในโลกปัจจุบันซึ่งเป็นยุคที่มีการเชื่อมโยงกันอย่างหลากหลายกับบุคคลที่มีความแตกต่างกันทั้งทางด้านภาษา ศาสนา วัฒนธรรม โดยบุคคลที่มีสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมจะมีการปรับตัวให้ตนเองเป็นผู้มีประสิทธิภาพในการสื่อสารกับบุคคล ในวัฒนธรรมอื่น ๆ ส่งเสริมให้มีความรู้ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนตนเองให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับสถานการณ์หรือ สภาพแวดล้อมในวัฒนธรรมอื่น

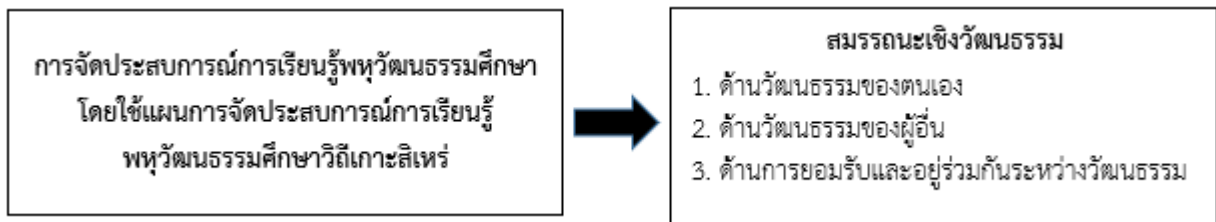
เกาะสิเหร่ เป็นเกาะขนาดเล็กอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะภูเก็ตห่างจากตัวเมือง 4 กิโลเมตร ปัจจุบันถือเป็นพื้นที่เดียวกับเกาะภูเก็ต เชื่อกันว่าบริเวณเกาะสิเหร่เป็นเมืองหลวงของชาวเล ที่เก่าแก่และใหญ่ที่สุดในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งเข้ามาเมื่อประมาณ 100 ปี ที่แล้ว มีประชากรประมาณ 200 ครัวเรือน เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ 1 ใน 35 กลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย เรียกว่า กลุ่มชาวเล “อูรักลาโว้ย” ซึ่งมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานมีมรดกทางวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตผ่านวิถีธรรมชาติดีที่มีความสำคัญ และทรงคุณค่ามากมาย (Ungkul *et al.*, 2017) อาทิ บ้านพักอาศัย ภาษา ระบบความเชื่อ พิธีกรรม การแสดงร้องเงี้ยวและการทำประมงพื้นบ้านด้วยอุปกรณ์หาปลาตามแบบฉบับของชาวเลที่สืบทอดกันมา มีวิถีการ ดำเนินชีวิตเป็นเอกลักษณ์อย่างเด่นชัด ทั้งนี้จากการลงพื้นที่ในการบริการวิชาการ พบว่า การจัดการเรียนรู้ในระดับเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนเกาะสิเหร่ โดยส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มาจากชุมชนเกาะสิเหร่ที่เรียนร่วมกับเด็กทั่วไป ดังนั้นในกระบวนการจัดการ เรียนรู้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องสอดแทรกเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมซึ่งเป็นหนึ่งในทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นั่นคือ ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) เช่นเดียวกับ Nasee (2021) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรพหุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในพื้นที่ชายขอบ ที่ระบุว่า หลักสูตรของโรงเรียนในพื้นที่ยังไม่ ตอบสนองต่อผู้เรียนที่มาจากเชื้อชาติและวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งประกอบด้วย ชาติพันธุ์ไทย ม้ง กะเหรี่ยง ลาวอีสาน พม่า พม่ามุสลิม ลีซู ไทใหญ่ และยวน ศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และดั้งเดิม โดยในหลักสูตรเน้นให้เด็กเรียนรู้เฉพาะวัฒนธรรม ไทย-พุทธ ในส่วนของมุมเล่นในห้องเอง ไม่ได้สะท้อนการเรียนรู้รากเหง้าหรือชุมชนและการนำพาผู้เรียนท่องไปสู่อื่นและชีวิต เพื่อน ๆ นอกจากนี้ยังสะท้อนการตีความภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีวัฒนธรรมของคนเมืองหรือถิ่นนาเป็นศูนย์กลาง และไม่เชื่อมโยงกับรากเหง้าความแตกต่างทางวัฒนธรรมในพื้นที่

ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันจึงได้นำแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะสิเหร่ เข้ามาบูรณาการกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับเด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเกิดสมรรถนะเชิงวัฒนธรรม ที่จะส่งเสริมพฤติกรรม ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านวัฒนธรรมของตนเอง ที่จะแสดงให้เด็กมีความภาคภูมิใจในวิถีชีวิต เกิดความรัก

เห็นประโยชน์คุณค่าในประเพณีและเห็นความสำคัญของความเป็นชุมชนเกาะสิเหร่ 2) ด้านวัฒนธรรมของผู้อื่น เป็นการแสดงออกของเด็กในการปรับตัวเองให้เข้ากับวิถีชีวิตของผู้อื่นในชุมชนเกาะสิเหร่ แสดงออกถึงการไม่ดูถูกหรือแสดงความรังเกียจบุคคลอื่นในชุมชนเกาะสิเหร่และแสดงออกถึงความเป็นมิตรและมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับตนเองในชุมชนเกาะสิเหร่ และ 3) ด้านการยอมรับและอยู่ร่วมกันระหว่างวัฒนธรรม เป็นการแสดงออกของเด็กในการเข้าใจว่าบุคคลอื่นก็มีเกียรติและควรได้รับการเชิดชูไม่มองอย่างต่ำต้อย การให้ความสำคัญกับทุกคนที่อยู่ร่วมกันในชุมชนและแสดงออกถึงการยกย่องในวัฒนธรรมของตนเองและวัฒนธรรมของผู้อื่น รู้ว่าทุกวัฒนธรรมมีความสำคัญและต้องพึ่งพากัน โดยกลุ่มเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเกาะสิเหร่ ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษามีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่มีความหลากหลายมาอยู่ร่วมกันทั้งครอบครัวของคนในพื้นที่ ที่เป็นคนพื้นเมือง ร้อยละ 80 และครอบครัวของกลุ่มชาวเล (อุรักลาโว้ย) ร้อยละ 20 (Srikate, 2022) จึงควรให้มีการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในความแตกต่างของเชื้อชาติ วัฒนธรรม ที่จะสามารถเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยผ่านการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะสิเหร่

ภาพที่ 1 กรอบการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เด็กปฐมวัย ชายและหญิง ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเกาะสิเหร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งทุกห้องเรียนมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ มีการจัดเด็กเข้าห้องเรียนแต่ละห้องโดยการคละทั่งพัฒนาการและเพศ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เด็กปฐมวัย ชายและหญิง ที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเกาะสิเหร่ จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยใช้หน่วยห้องเรียนในการจับสลากสุ่มมา 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ เรื่องวิถีชีวิต เรื่องประเพณี และ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ของคนในชุมชนเกาะสิเหร่

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เด็กปฐมวัย ชายและหญิง ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเกาะสิเหร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 54 คน จากนั้นเลือกตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มมา 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน โดยใช้เกณฑ์คัดเข้าตามความสมัครใจของผู้ปกครองในการเข้าร่วมการวิจัย เกณฑ์คัดออกโดยผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยต้องเข้าร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาในการจัดกิจกรรม และ ผู้ปกครอง/ครูประจำชั้น/เด็ก สามารถถอนตัวจากการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ตลอดเวลา

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะสิเหร่ มีขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเกาะสิเหร่ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ลงพื้นที่และสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้รู้ในชุมชนหมู่บ้านแหลมตึกแก ตำบลเกาะสิเหร่ จังหวัดภูเก็ตพบว่า มีวิถีชีวิต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เป็นเอกลักษณ์อย่างเด่นชัด เช่น ประเพณีลอยเรือ การทำบุญ (ไซจับปลาของชาวเล) ดังแสดงในภาพที่ 2 เพื่อนำมาออกแบบกิจกรรมและพัฒนาเป็นแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะสิเหร่ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ วิถีชีวิต ประเพณี และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เนื้อหาละ 3 หน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งหมด 9 หน่วยการเรียนรู้ ดังแสดงในตารางที่ 1 พร้อมกับคู่มือประกอบการใช้งานแผนการจัดการเรียนรู้

(ก) เรือปาจ๊าก

(ข) การทำบุญ (ไซ) ของชาวเล

ภาพที่ 2 วิถีชีวิต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้	วิถีชีวิต	ประเพณี	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
หน่วยที่ 1 หมู่บ้านริมทะเล	✓		
หน่วยที่ 2 ตามรอยชาวอูรักลาไวย์	✓		
หน่วยที่ 3 ป. ปลามาจากไหน	✓		
หน่วยที่ 4 ประเพณีลอยเรือ		✓	
หน่วยที่ 5 ประเพณีไหว้แม่ย่านาง		✓	
หน่วยที่ 6 พิธีศาลโต๊ะตามี โต๊ะปี่ราห์		✓	
หน่วยที่ 7 รองเง็ง			✓
หน่วยที่ 8 ไซจับปลา			✓
หน่วยที่ 9 ร. เรือหลากสีสัน			✓

1.3 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะสิเหร่และคู่มือ ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาในสาขาการศึกษาปฐมวัย การวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมในแต่ละองค์ประกอบ ได้ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.4 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะสิเหร่และคู่มือ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 ของโรงเรียนเกาะสิเหร่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

1.5 ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาธรรมศึกษาวีถีเกาสีเหร์และคู่มือจากการทดลองใช้ และจัดพิมพ์เป็นแผนฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาธรรมศึกษาวีถีเกาสีเหร์ และ แบบสังเกตพฤติกรรม มีขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัย

2.2 สังเคราะห์เกี่ยวกับสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 1) ด้านความตระหนักในวัฒนธรรมของตนเอง 2) ด้านความตระหนักในวัฒนธรรมของผู้อื่นและ 3) ด้านการยอมรับและอยู่ร่วมกันระหว่างวัฒนธรรม

2.3 สร้างแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาธรรมศึกษาวีถีเกาสีเหร์ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัย ลักษณะแบบวัดเป็นรูปภาพในการเลือก 3 ตัวเลือก และ แบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อใช้สังเกตพฤติกรรมสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมของเด็กปฐมวัย

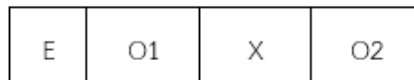
2.4 นำแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาธรรมศึกษาวีถีเกาสีเหร์ และแบบสังเกตพฤติกรรมที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาในสาขาการศึกษาปฐมวัย การวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) และความถูกต้องของภาษา ได้ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องในแต่ละข้อตั้งแต่ 0.60 - 1.00

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาธรรมศึกษาวีถีเกาสีเหร์และแบบสังเกตพฤติกรรม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 ของโรงเรียนเกาสีเหร์ ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน โดยใช้สูตร KR-21 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.82

2.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาธรรมศึกษาวีถีเกาสีเหร์และแบบสังเกตพฤติกรรม ให้เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองด้วยรูปแบบการทดลองแบบ 1 กลุ่มทดสอบก่อนและหลังเรียน (One group pre-test post-test design)

ภาพที่ 3 แบบแผนการทดลอง

E แทน นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเกาสีเหร์

O1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

O2 แทน การทดสอบหลังเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เป็นเวลารวมทั้งสิ้น 11 สัปดาห์ โดยรวมเวลาในการประเมินก่อนและหลังการทดลอง ดังนี้

1. ประเมินสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาธรรมศึกษาวีถีเกาสีเหร์ ด้วยแบบวัดสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในสัปดาห์ที่ 1

2. ดำเนินการสอนด้วยแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาธรรมศึกษาวีถีเกาสีเหร์ ตามหน่วยการเรียนรู้ 9 หน่วย เป็นเวลา 9 สัปดาห์ๆ ละ 3 ครั้งๆ ละ 40 นาที พร้อมบันทึกข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน โดยมีการบันทึกในการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 เรื่อง ดังนี้ เรื่องที่ 1 เกี่ยวกับวิถีชีวิต จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนตามหน่วยที่ 1-3 โดยในสัปดาห์สุดท้ายของการเรียนหน่วยที่ 3 นำเด็กปฐมวัยลงพื้นที่เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตคนในชุมชนเกาสีเหร์ จากนั้นดำเนินการจัดการเรียนรู้เรื่องที่ 2 เกี่ยวกับประเพณี โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนตามหน่วยที่ 4-6 เช่นเดียวกับหน่วยที่ 1-3 และในสัปดาห์สุดท้ายของการเรียนหน่วยที่ 6 นำเด็กปฐมวัยลงพื้นที่เพื่อเรียนรู้ประเพณีกับปราชญ์ในชุมชนเกาสีเหร์

สุดท้ายดำเนินการจัดการเรียนรู้เรื่องที่ 3 เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามหน่วยที่ 7-9 พร้อมกับนำเด็กปฐมวัยลงพื้นที่เรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นกับคนในชุมชนเกาะสิเหร่ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ลงพื้นที่เรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. ประเมินสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะสิเหร่ ด้วยแบบวัดสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในสัปดาห์ที่ 11

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนที่ได้จากการประเมินสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมของเด็กปฐมวัยโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะสิเหร่ของเด็กปฐมวัย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะลิหะ (n=27)

สมรรถนะเชิงวัฒนธรรม	คะแนนเต็ม	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t-test	Sig.
		$\bar{X}$ (ร้อยละ)	S.D.	$\bar{X}$ (ร้อยละ)	S.D.		
ด้านความตระหนักในด้านวัฒนธรรมของตนเอง	6	2.52 (42.00)	1.01	5.93 (98.82)	0.27	17.53	0.00
ด้านความตระหนักในด้านวัฒนธรรมของผู้อื่น	6	1.52 (25.33)	1.12	3.85 (64.17)	1.13	7.85	0.00
ด้านการยอมรับและอยู่ร่วมกันระหว่างวัฒนธรรม	6	2.19 (36.50)	1.39	5.85 (97.50)	0.46	14.02	0.00
รวมทุกด้าน	18	6.19 (34.39)	2.09	15.59 (86.61)	1.28	23.09	0.00

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของผลคะแนนการประเมินด้านวัฒนธรรมของตนเอง ก่อนการทดลองเท่ากับ 2.52 คิดเป็นร้อยละ 42.00 หลังการทดลองเท่ากับ 5.93 คิดเป็นร้อยละ 98.82 ด้านวัฒนธรรมของผู้อื่นก่อนการทดลองเท่ากับ 1.52 คิดเป็นร้อยละ 25.33 หลังการทดลองเท่ากับ 3.85 คิดเป็นร้อยละ 64.17 และด้านการยอมรับและอยู่ร่วมกันระหว่างวัฒนธรรม ก่อนการทดลองเท่ากับ 2.19 คิดเป็นร้อยละ 36.50 หลังการทดลองเท่ากับ 5.85 คิดเป็นร้อยละ 97.50 และมีค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมของเด็กปฐมวัยในภาพรวม ก่อนการทดลองเท่ากับ 6.19 คิดเป็นร้อยละ 34.39 และหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 15.59 คิดเป็นร้อยละ 86.61 แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมของเด็กปฐมวัยหลังการเรียนรู้ผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะลิหะเพิ่มขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัยผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะลิหะ พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมทั้ง 3 ด้านเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าเด็กปฐมวัยมีสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมหลังการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะลิหะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการออกแบบกิจกรรมให้สัมพันธ์กับวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยปรัชญาการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก สาระสำคัญของหลักสูตรปฐมวัยที่เกี่ยวกับหลักการของหลักสูตร จุดหมายของหลักสูตร คุณลักษณะตามวัย โครงสร้างหลักสูตร การจัดชั้นหรือกลุ่มและสาระที่ควรรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (Ministry of Education, 2017) ศึกษาข้อมูลกิจกรรมและวิธีการส่งเสริมส่งเสริมสมรรถนะเชิงวัฒนธรรม ที่ใช้กับเด็กปฐมวัย และนำมาปรับให้เหมาะสมโดยเป็นไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้ในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะลิหะ โดยแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้นี้ได้เน้นการใช้ชุมชนเป็นฐานในการเรียนรู้ ยึดหลักการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู และวิทยากรในชุมชน กิจกรรมมีความสนุกสนาน น่าสนใจ และแปลกใหม่ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เด็กร่วมมือในการทำกิจกรรมและเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ตามทฤษฎีสภาวะแวดล้อมครอบครัวของ Bronfenbrenner (1994) ที่เชื่อว่าสิ่งแวดล้อมมีผลต่อพัฒนาการของเด็ก โดยแบ่งสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อตัวเด็กเป็น 5 ระบบ ต่อเนื่องกัน โดยแต่ละระบบมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน โดยเริ่มจาก ครอบครัว โรงเรียนและชุมชน สอดคล้องกับ Yodtham & Hiranchalothon (2015) ที่กล่าวว่า ครูผู้สอนสามารถสอดแทรกความตระหนักทางวัฒนธรรมให้กับเด็กปฐมวัยได้ในทุกครั้งที่สอน จากการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการคัดเลือกกิจกรรมและสื่อวัสดุที่เหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนที่จะช่วยให้เกิดองค์ความรู้และส่งผลต่อพฤติกรรมความตระหนักทางวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัย รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้จัดให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากสถานการณ์จริงร่วมกับวิทยากรและวัสดุ

อุปกรณ์ในห้องเรียน และจากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยในแต่ละด้านพบว่า

1) ด้านความตระหนักในวัฒนธรรมของตนเอง เด็กปฐมวัยที่มาจากชุมชนเกาะสิเหร่บอกเล่าถึงความเป็นมาของชุมชนเกาะสิเหร่ชุมชนของตนเอง และเมื่อพูดถึงอาชีพประมง เด็กๆ จะยกมือขึ้นและบอกว่าอยากเป็นชาวประมง เด็กบางคนลุกขึ้นเล่าให้เพื่อนฟังด้วยความภูมิใจว่าพ่อแม่ของตนเองเป็นชาวประมงและเล่าเกี่ยวกับประเพณีของตนเองให้เพื่อนฟังอย่างภาคภูมิใจ สอดคล้องกับ Karo (2022) ที่ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบความรู้ในวัฒนธรรมหลัก เรื่องอาหารภูเก็ตของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยแสดงออกถึงความรู้ในวัฒนธรรมหลักเรื่องอาหารภูเก็ต และเมื่อพูดถึงอาหารภูเก็ต เด็ก ๆ สามารถบอกชื่อ ลักษณะและส่วนผสมของอาหารภูเก็ตและอธิบายความสัมพันธ์ของอาหารภูเก็ตที่เกี่ยวกับเทศกาล พิธีกรรมความเชื่อหรือวิถีชีวิตได้

2) ด้านความตระหนักในวัฒนธรรมของผู้อื่น เด็กปฐมวัยที่ไม่ได้มาจากชุมชนเกาะสิเหร่ สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับเพื่อนที่มาจากชุมชนเกาะสิเหร่เข้าใจและไม่ดูถูกหรือแสดงความรังเกียจ ในการดำรงชีวิต แสดงความเป็นมิตรและมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนดังที่ Phetsart (2020) ที่ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการบูรณาการจากสถานการณ์จริง ลงพื้นที่เข้าไปสำรวจการทอผ้า วิธีการทอผ้าหรือแม้แต่การลงมือปฏิบัติการทำผ้าด้วยตนเอง ทำให้เด็กเกิดความสุขและพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และสามารถพัฒนาผลงานผ่านกระบวนการสร้างจินตนาการความคิดสร้างสรรค์พร้อมทั้งนำประสบการณ์ตรงที่ได้รับมา ผสานกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวทำให้เกิดองค์ความรู้ที่มีความแปลกใหม่ ดังแนวคิดทางการศึกษาของ Dewey (1959) ที่ว่าเด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ดี จากการกระทำ (Learning by doing) และเรียนรู้ได้ดีจากประสบการณ์ตรง อีกทั้งยังสัมพันธ์กับหลักเกณฑ์ระเบียบวิธีการสอนที่ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้เด็กนั้นจะต้องเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางสมองของเด็ก เช่น ออกไปศึกษาออกสถานที่ การประดิษฐ์สิ่งของ ซึ่งทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าได้ค้นพบด้วยตนเอง และเป็นรากฐานให้เด็กเกิดความเข้าใจ เกิดความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น ตลอดจนการที่เด็กปฐมวัยได้มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครูและวิทยากรในชุมชน จนเกิดเป็นองค์ความรู้ และพฤติกรรมความตระหนักทางวัฒนธรรมของผู้อื่น ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของ Vygotsky (1995) ที่ว่า เด็กจะเกิดการเรียนรู้ พัฒนาสติปัญญาและทัศนคติขึ้นเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์และทำงานร่วมกันกับคนอื่น ๆ เช่น ผู้ใหญ่ ครู เพื่อน บุคคลเหล่านี้จะให้ข้อมูลสนับสนุนให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกัน

3) ด้านการยอมรับและอยู่ร่วมกันระหว่างวัฒนธรรม เด็กปฐมวัยในห้องเรียนเดียวกันทุกคนให้ความชื่นชมและอยู่ร่วมกัน มีการช่วยเหลือ และต่างเข้าใจในวัฒนธรรมของตนเองและวัฒนธรรมของผู้อื่น รู้ว่าทุกวัฒนธรรมมีความสำคัญและต้องพึ่งพากัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะสิเหร่ มีการนำเด็ก ๆ ลงพื้นที่เพื่อเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของคนในชุมชนเกาะสิเหร่ ที่ส่งผลให้เด็กปฐมวัยในชุมชนเกิดความภาคภูมิใจและเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้มาจากคนในชุมชนรู้สึกตื่นตัวกับการได้ลงพื้นที่ไปเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมใหม่ ๆ ซึ่งในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับใช้ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ได้นั้นจะต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ สอดคล้องกับ Pantuwong & Hiranchalothon (2022) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประกอบอาหารอาเซียน พบว่าเด็กปฐมวัยมีการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรมสูงขึ้นหลังจากการได้รับการจัดกิจกรรมการประกอบอาหารอาเซียน โดยการจัดกิจกรรมครูเป็นบุคคลที่อยู่กับเด็กตลอดทั้งวันเมื่อเด็กมาอยู่ที่โรงเรียน และโรงเรียนก็เป็นสถานที่ซึ่งมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมมาอยู่ร่วมกันต่างจากที่บ้าน เพราะเด็กก็จะอยู่กับเฉพาะครอบครัวและวัฒนธรรมของตนเองเท่านั้น ครูจึงจะเป็นผู้ที่สามารถคอยส่งเสริม โดยการจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนอย่างเป็นมิตร ให้เด็กรู้สึกอบอุ่น ผ่อนคลาย เกิดความสุขและมีความสุขในการอยู่ร่วมกัน และที่สำคัญครูควรวางตัวเป็นกลาง ปฏิบัติกับเด็กทุกคนที่มีความแตกต่างกันอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรมให้กับเด็กปฐมวัย

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัยผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะสิเหร่พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนของผลคะแนนการประเมินสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลองเท่ากับ 6.19 และหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 15.59 แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมของเด็กปฐมวัยหลังการเรียนรู้ผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาวิถีเกาะสิเหร่เพิ่มขึ้นและจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนพบว่า เด็กปฐมวัยที่มาจากชุมชนเกาะสิเหร่มีความภาคภูมิใจเกี่ยวกับชุมชน

ของตนเองเป็นอย่างมาก ในส่วนของเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้มาจากชุมชนเกาะสิเหร่สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับเพื่อนที่มาจากชุมชนเกาะสิเหร่ มีความเข้าใจและไม่ดูถูกหรือแสดงความรังเกียจ ส่งผลให้เด็กทุกคนในห้องสามารถอยู่ร่วมกันได้ มีการช่วยเหลือและต่างเข้าใจในวัฒนธรรมของตนเองและวัฒนธรรมของผู้อื่น ทั้งนี้ครูผู้สอนที่สนใจที่จะพัฒนาสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัย สามารถศึกษาแผนการจัดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาธรรมศึกษาเพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัยโดยการปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของแต่ละโรงเรียนที่สามารถบูรณาการการเรียนรู้ร่วมกับคนในชุมชนโดยรอบของโรงเรียน รวมถึงมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การเชิญวิทยากร ประชาชนชาวบ้าน หรือผู้รู้ในชุมชน มาสอนในห้องเรียนหรือการจัดทำสื่อวีดิทัศน์ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนควบคู่กับการนำเด็ก ๆ ไปลงพื้นที่เรียนรู้ในสถานที่จริง

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

เอกสารอ้างอิง

- Bronfenbrenner, U. (1994). Ecological model of human development. *International Encyclopedia of Education*, 3(2), 37-43.
- Dewey, J. (1959). *Experience and education*. New York: Macmillan Publishing Company.
- Karo, N. (2022). Comparative results of knowledge in main cultures about Phuket food of early childhood. *Social Sciences Research and Academic Journal*, 17(3), 176-188. (in Thai)
- Ministry of Education. (2017). *Early childhood curriculum B.E. 2560*. Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)
- Nasee, P. (2021). Multicultural education curriculum development for Early Childhood Education in peripheral areas. *Journal of Education Studies*, 49(1), 1-19. (in Thai)
- Nawarat, N. (2018). *Multicultural education: Critical perspectives and praxis in schooling*. Chiang Mai: Wanida Karnpim. (in Thai)
- Pantuwong, N. Hirunchalothorn, P. (2022). The effect of ASEAN cooking activity provision on cultural awareness of young children. *Journal of Education Thaksin University*, 22(2), 176-188. (in Thai)
- Phetsart, T. (2020). Organization of integrated learning activities combined with local wisdom to develop creativity of early childhood children of the Lao Wiang ethnic group, U Thong District, Suphan Buri Province. The 11th Proceeding National & International Conference, March 27, 2020. Bangkok: Suan Sunandha Rajabhat University. (in Thai)
- Srikate, P. (2022). *Early childhood identification report*. Phuket: Kohsira School. (in Thai)
- Ungkul, P., Waiwong, B., Seeduka, D. & Ariyapholpunya, R. (2017). The development of the Chao Ley (Sea Gypsies) cultural heritage center at Ban Laem Tukkae. *Journal of the Association of Researchers*, 22(2), 119-128. (in Thai)
- Vygotsky, L. S. (1995). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. London: Harvard University Press.
- Yodtham, N. & Hiranchalothorn, P. (2015). Learning experience provision based on the way of local fishing to encourage cultural awareness in preschool children. *Academic Services Journal Prince of Songkla University*, 26(3), 37-41. (in Thai)